

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра економіки і підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Дека́н економічного
факультету
/Сержанов В.В./
«01» червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регіональна економіка

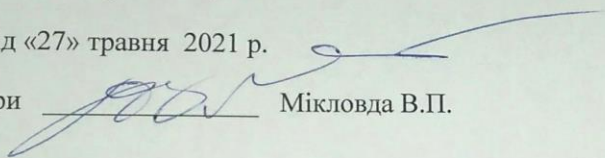
Рівень вищої освіти: Перший, бакалаврський
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 051 Економіка
Освітні програми: Логістика
Статус дисципліни: обов'язкова
Мова: українська

Ужгород 2021

Розробники: Газуда Л. М., професор кафедри економіки і підприємництва, д.е.н.,
Мошак О. В., доцент кафедри економіки і підприємництва, к.е.н.

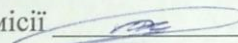
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри економіки і підприємництва

протокол № 9 від «27» травня 2021 р.

Завідувач кафедри Мікловда В.П.

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

протокол № 6 від «01» червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Шуліко А.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
<p style="text-align: center;"><i>Кількість кредитів:</i> денна форма – 5 заочна форма – 5</p>	Нормативна дисципліна	
Модулів – 2	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання 30	Семестр	
Загальна кількість годин: денна форма – 150 заочна форма – 150	1-й	1-й
<p>Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4</p> <p>самостійної роботи студента – 76</p>	Лекції	
	38 год.	18 год.
	Практичні, семінарські	
	18 год.	4
	Лабораторні	
	–	–
	Самостійна робота	
	76 год.	128 год.
	Індивідуальні завдання: -	
Вид контролю: іспит		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає у забезпеченні освоєння засад переходу до ринкових відносин шляхом вивчення наукових основ територіального господарювання, для якого характерними є цілісність, системність і комплексність соціально-економічної мети.

Завдання полягає у виявленні дії економічних законів і закономірностей формування, принципів і методів функціонування регіональної економічної системи для продуктивного й ефективного функціонування підприємств, економічного зростання і підвищення добробуту населення регіону.

Основними завданнями дисципліни є:

- з'ясування сутності регіону та його ролі в соціально-економічному розвитку суспільства, форм і методів управління регіональною економікою, правових та економічних основ місцевого самоврядування, взаємовідносин центральних і місцевих органів управління та самоврядування;
- опанування методами складання місцевих бюджетів, планів та програм;
- ознайомлення із зарубіжним досвідом регіонального менеджменту;
- володіння практичними навиками аналізу економічної ситуації в регіоні.

По завершенню вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- ✓ сучасні тенденції розвитку регіонально-інтегрованої економічної системи в контексті раціонального розміщення продуктивних сил регіонів України;
- ✓ методологію комплексного розвитку продуктивних сил територій;
- ✓ принципи, критерії та основні закономірності розвитку регіональної економіки, з врахуванням особливостей та механізмів реалізації регіональної економічної політики держави;
- ✓ сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку регіональної економіки у розрізі оцінки природних, демографічних та економічних передумов;
- ✓ особливості формування та розвитку субрегіональних об'єднань, зокрема функціонування єврорегіонів і вільних економічних зон;
- ✓ сутнісні особливості управління регіонального економічного розвитку;
- ✓ основні регіональні проблеми, ймовірні шляхи їх ефективного вирішення та перспективи забезпечення збалансованого розвитку регіональної економічної системи.

вміти:

- ✓ послідовно і логічно викладати зміст навчального матеріалу в письмовому вигляді в ході поточного, проміжного та підсумкового контролю з економічних проблем розвитку продуктивних сил і регіональної економіки;
- ✓ вирішувати на конкретних прикладах економічні завдання з раціоналізації розвитку та розміщення продуктивних сил, визначати економічну ефективність цього процесу;
- ✓ вміло подавати досягнуті результати самостійного дослідження з використанням сучасних технічних досягнень.

Для цього необхідно:

- ✓ систематично проробляти навчальний матеріал лекцій і практичних занять; конспектувати, запам'ятовувати навчальний матеріал і контролювати його засвоєння; регулярно опрацьовувати додаткову навчально-методичну літературу.

Під час проміжного та підсумкового контролю студент повинен:

- ✓ продемонструвати глибоке знання основних положень курсу, вміння самостійно вирішувати економічні завдання, відповідати на поставлені у завданні запитання.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

1. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальних:

1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.
2. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
3. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна базується на основних положеннях економічної географії, основ економіки, демографії, екології, політичної економії та передує вивченню таких дисциплін як мікроекономіка, економіка праці й соціально-трудова відносини, державне регулювання економіки, економіка підприємства, економічна статистика та ін.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Логістика», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр
Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.	ПРН3
Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	ПРН4
Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	ПРН5

1. Програма навчальної дисципліни Змістовий модуль 1.

“Регіональна економіка”

Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни.

Сутність поняття "регіон", "регіональна економіка". Регіон як соціально-економічна категорія. Основні структурні ланки регіону, як територіальної системи. Предмет дисципліни «Регіональна економіка». Об'єкт регіональної економіки як складна структура виробничо-споживчого характеру. Наукові методи дослідження регіональної економіки. Методологія, методи і методика дослідження регіональної економіки. Традиційні й новаційні методи дослідження. Регіональна економіка у системі економічних і природничих наук. Наукові засади обґрунтування рівнів економічних систем. Мета курсу. Завдання регіональної економіки.

Тема 2. Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил

Економічні закони, їх об'єктивний характер. Розвиток економіки регіону і розміщення його продуктивних сил, як результат дії об'єктивних законів і закономірностей. Закони функціонування регіонально-інтегрованої економічної системи. Основні закономірності розміщення і територіальної організації регіонально-інтегрованих продуктивних сил. Загальні принципи економічного регулювання. Роль економічних і соціальних факторів у розміщенні виробництва. Природно-географічні фактори. Демографічні фактори. Техніко-економічні фактори. Транспортний фактор. Соціально-економічні фактори. Екологічний фактор. Чинники розміщення продуктивних сил: енергетичний, водний, трудовий, земельний, сировинний, транспортний, ґрунтово-кліматичний.

Тема 3. Регіон у системі територіального поділу праці

Територіальний поділ праці. Сутність і рівні поділу праці. Суспільний і просторовий аспекти поділу праці. Регіоналізація економіки. Поглиблення й поширення поділу праці. Поділ праці й регіональна організація економіки. Категорії регіональної економіки в умовах ринку.

Категорії регіонального виробничого потенціалу. Категорії регіональної організації виробництва. Категорії регіональної виробничої і соціальної інфраструктури. Категорії регіональних результатів виробництва. Основні теорії та концепції територіальної економіки.

Розвиток теорії просторової економіки. Теорія оптимального розташування. Теорія центральних місць та полюсів росту.

Тема 4. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики

Сутність регіональної політики. Територіальні диспропорції у соціально-економічному розвитку, як передумова здійснення регіональної політики. Причини загострення регіональних диспропорцій. Фундаментальні принципи здійснення регіональної політики. Мета регіональної політики. Тактичний і стратегічний аспекти реалізації мети регіональної політики. Регіональна політика: аспекти спрямування (економічний, соціальний, демографічний і т.д.).

Головні завдання регіональної політики. Об'єкти та суб'єкти державної регіональної політики. Загальнодержавний, регіональний та місцевий рівні.

Тема 5. Механізм реалізації регіональної економічної політики

Механізм реалізації регіональної економічної політики. Методи прямого й опосередкованого впливу на соціально-економічні процеси. Прогнозування, програмування та планування, як методи комплексного впливу на регіональний розвиток. Директивне, індикативне та стратегічне планування. Методика SWOT-аналізу.

Тема 6. Чинники регіонального розвитку

Економічні чинники. Загальні історико-економічні чинники. Сутність поняття "економічний простір". Характеристики і параметри економічного простору. Галузева (види економічної діяльності), територіальна й функціональна структура господарського комплексу країни. Особливості класифікації видів економічної діяльності (КВЕД) за національним класифікатором України. Форми суспільної організації виробництва: концентрація, спеціалізація, кооперування, комбінування. Чинники реструктуризації регіональної економіки в умовах ринку. Види реструктуризації економіки. Складові науково-технічного потенціалу країни. Науково-технологічні зони, парки, технополіси.

Тема 7. Управління розвитком регіональних економічних систем

Класифікаційні ознаки і види розвитку регіональних економічних систем. Сутність системи регіонального управління. Об'єкт та суб'єкт регіонального управління. Етапи управління розвитком регіональних економічних систем. Функціональні підходи до управління розвитком регіональних економічних систем. Особливості процесу управління за результатами. Державне, регіональне та місцеве самоврядування. Завдання регіонального управління. Системи територіальної влади: централізована, англо-американська, європейська змішана елітна, європейська змішана з розділеною ієрархією управління. Економічні, адміністративні та правові методи управління.

Тема 8. Фактори сталого розвитку продуктивних сил.

Сутність сталого розвитку, його особливості. Виміри сталого розвитку: економічний, соціальний, екологічний. Всесвітня конференція ООН з довкілля та розвитку (Бразилія, 1992 р.). «Порядок денний на XXI століття». Декларація з довкілля та розвитку (14 червня 1992 р.). Головні перепони, що не сприяють забезпеченню сталого розвитку.

Фінансові ресурси в системі регіонального зростання. Основи формування регіонального фінансового балансу. Регіональний інноваційний ринок: економічні основи відновлення виробництва в регіоні, регіональна інноваційна пропозиція, регіональний інноваційний попит,

конкуренція і формування нововведень в регіоні. Розвиток кооперації у системі заходів регіонального економічного зростання.

Тема 9. Забезпечення сталого розвитку регіональної економічної системи

Концепції: концепція потреб та ідея застосування державних обмежень. Основні критерії сталого розвитку. Загальноприйняті показники сталого розвитку. Основні показники економічних передумов сталого розвитку: штучний реальний капітал, людський капітал, природний реальний капітал. Механізм реалізації концепції сталого розвитку.

Аспекти сталого розвитку: правовий, економічний, екологічний, соціальний, міжнародний, інформаційний. Модель сталого розвитку в трансформаційних процесах України та її регіонів. Національні цілі сталого розвитку України на перспективу. Основні принципи, на яких повинен базуватися сталий розвиток України.

Змістовий модуль 2

„Екологія”

Тема 10. Наукові засади раціонального природокористування.

Еволюційні процеси трансформації економічних принципів природокористування. Еколого-економічні принципи господарювання. Еволюція історичних епох в інтегральному аспекті. Сутність поняття "раціональне природокористування". Напрями ресурсозбереження. Безвідходні й маловідходні технології виробництва продукції.

Пріоритети раціонального природокористування. Концепція раціонального природокористування і національної екологічної доктрини як підґрунтя розвитку екологічного менеджменту. Екологічна політика держави.

Тема 11. Екологічний моніторинг і система екологічної інформації.

Екологічна безпека, як складова національної безпеки країни. Групування регіонів України за рівнем екологічної безпеки. Групи найвищого рівня екологічної небезпеки. Групи областей зі значним рівнем екологічної небезпеки. Група областей зі значним рівнем екологічної безпеки. Група областей середнього рівня екологічної безпеки. Група областей з помірним рівнем екологічної небезпеки.

Сутність поняття "екологічний моніторинг". Предмет екологічного моніторингу населених пунктів. Групи об'єктів екологічного моніторингу. Території та об'єкти особливої охорони. Категорії територій та об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ). Система екологічної інформації. Сучасна система екологічного моніторингу.

Тема 12. Економічний механізм природокористування та охорони навколишнього середовища.

Державна організаційна система управління в сфері охорони довкілля, раціонального природокористування та екологічної безпеки. Рівні управління екологічною безпекою: державний, регіональний, місцевий. Міжнародні природні ресурси, що спільними для використання і не належать якійсь конкретній країні. Міжнародні спеціалізовані: урядові й неурядові (громадські) організації у сфері охорони довкілля.

Економічний механізм охорони довкілля. Поєднання адміністративних та економічних методів управління природокористуванням. Оцінка впливу на навколишнє середовище. Екологічна експертиза. Превентивність, комплексність, демократичність – основні принципи в процесі здійснення екологічної оцінки.

Усього годин	100	26	24	-	50	102	12	2	-	88
Модуль 2										
Змістовий модуль 2. „Екологія”.										
Тема 10. Наукові засади раціонального природокористування	9	2	2	-	5	13	2	1	-	10
Тема 11. Екологічний моніторинг і система екологічної інформації.	10	2	2	-	6	10	-	-	-	10
Тема 12. Економічний механізм природокористування та охорони навколишнього середовища.	13	4	4	-	5	13	2	1	-	10
Тема 13. Економічна і соціальна ефективність природоохоронної діяльності.	9	2	2	-	5	7	2	-	-	5
Тема 14. Світовий досвід і міжнародне співробітництво у сфері охорони довкілля	9	2	2	-	5	5	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 2	50	12	12	-	26	48	6	2	-	40
Модульний контроль №2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	50	12	12	-	26		6	4	-	40
ІНДЗ			-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	150	38	36	-	76	150	18	4	-	128

5. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни.	2
2	Тема 2. Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил	2
3	Тема 3. Регіон у системі територіального поділу праці.	4
4	Тема 4. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики	2
5	Тема 5. Механізм реалізації регіональної економічної політики	4
6	Тема 6. Чинники регіонального розвитку	4
7	Тема 7. Управління розвитком регіональних економічних систем	2
8	Тема 8. Фактори сталого розвитку продуктивних сил.	2
9	Тема 9. Забезпечення сталого розвитку регіональної економічної системи.	2
10	Тема 10. Наукові засади раціонального природокористування	2
11	Тема 11. Екологічний моніторинг і система екологічної інформації.	2
12	Тема 12. Економічний механізм природокористування та охорони навколишнього середовища.	4
13	Тема 13. Економічна і соціальна ефективність природоохоронної діяльності.	2
14	Тема 14. Світовий досвід і міжнародне співробітництво у сфері охорони довкілля	2
	Усього	36

6. Самостійна робота

Самостійна робота є невід'ємною частиною навчального процесу і основою пізнавальної діяльності студента. Метою методичних вказівок є конкретизація самостійної роботи студента для всебічного підвищення рівня знань, раціоналізації процесів підготовки, виконання і захисту самостійної роботи, єдності навчальної та науково-дослідної роботи.

Освоєння курсу відповідно до програми передбачає самостійне опрацювання студентом літературних джерел, вивчення теоретичних питань тем, виконання практичних завдань.

Навчальні завдання за кожною темою містять перелік питань, літературних джерел і практичних завдань.

Викладач курсу спрямовує і контролює самостійну роботу студента, встановлює час консультацій та термін виконання самостійної роботи за кожною темою курсу.

Змістом самостійної роботи студентів є вивчення теоретичних питань, підготовка до семінарських занять.

Контроль за самостійною роботою студентів здійснюється на практичних і семінарських заняттях у формі поточного контролю та перевірки якості виконання домашніх завдань.

Перелік запитань і завдань, що виносяться на самостійне опрацювання студентами:

№ п/п	Тематика модулів та зміст самостійної роботи	Кількість год.	Рекомендована література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1 "Регіональна економіка"			
1.	<p>Предмет, метод і завдання дисципліни.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Що вивчає регіональна економіка? • Який зв'язок курсу регіональної економіки з іншими науками? • Який взаємозв'язок між територіальним поділом праці і територіальною організацією виробництва? • У чому полягають методологічні основи науки регіональна економіка і які напрями її розвитку? • Які головні завдання курсу? 	5/10	<p>1. Заблоцький Б.Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 11-33.</p> <p>2. Зінь Е. А. Регіональна економіка: [підручник] / Е. А. Зінь. – К.: "ВД "Професіонал", 2007. – С. 10-26.</p> <p>3. Манів З. О. Регіональна економіка: [навч. посібник] / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів: „Магнолія 2006”, 2007. – С. 14-29.</p> <p>4. Олійник Я. Б. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Я. Б. Олійник, С. П. Запотоцький, О. Ю. Кононенко, А. Л. Мельничук, В. Ф. Пасько; за ред. Я. Б. Олійника. – К.: КНТ, Видавець Фурса С. Я., 2007. – С. 7-54.</p> <p>5. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [підручник] / С. І. Дорогунцов, Т. А. Заяць, Ю. І. Пітюренко та ін.; за ред. д.е.н., проф., чл.-кор. НАН України С. І. Дорогунцова. – К.: КНЕУ, 2007. – С.9-22.</p>
2.	<p>Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сутність понять "закон", "закономірність". • Інтеграція і сучасні інтеграційні процеси. • Закономірності й принципи розміщення 	5/10	<p>1. Заблоцький Б.Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 34-38.</p> <p>2. Манів З. О. Регіональна економіка: [навч. посібник] / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів: „Магнолія 2006”, 2007. – С. 30-52.</p> <p>3. Розміщення продуктивних сил і</p>

	<p>продуктивних сил.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Роль економічних і соціальних факторів у розміщенні продуктивних сил. 		<p>регіональна економіка: [підручник] / С. І. Дорогунцов, Т. А. Заяць, Ю. І. Пітюренко та ін.; за ред. д.е.н., проф., чл.-кор. НАН України С. І. Дорогунцова. – К. : КНЕУ, 2007. – С.60-85.</p>
3.	<p>Регіон у системі територіального поділу праці.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сутність поняття "територіальний поділ праці". • Розкрийте сутність територіального поділу праці як об'єктивної основи економічного районування. • Спеціалізація економічних районів та методики її оцінки. • Види спеціалізації і їх значення в територіальній організації виробництва. • Показники та критерії оцінки спеціалізації економічних районів. • Основні фактори, які впливають на ефективність територіальної організації виробництва. 	5/10	<p>1.Заблоцький Б.Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 66-94.</p> <p>2.Манів З. О. Регіональна економіка : [навч. посібник] / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів : „Магнолія 2006”, 2007. – С. 95-109.</p> <p>3.Олійник Я. Б. Регіональна економіка : [навч. посібник] / Я. Б. Олійник, С. П. Запотоцький, О. Ю. Кононенко, А. Л. Мельничук, В. Ф. Пасько; за ред. Я. Б. Олійника. – К. : КНТ, Видавець Фурса С. Я., 2007. – С. 30-41.</p> <p>4.Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [підручник] / С. І. Дорогунцов, Т. А. Заяць, Ю. І. Пітюренко та ін.; за ред. д.е.н., проф.,чл.-кор. НАН України С. І. Дорогунцова.– К. : КНЕУ, 2007. – С.23-59</p>
1	2	3	4
4.	<p>Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики</p> <ul style="list-style-type: none"> • Об'єкти державної регіональної економічної політики. • Суб'єкти державної регіональної політики. • Основні цілі державної регіональної економічної політики. • Найважливіші завдання державної регіональної економічної політики. • Наукове обґрунтування регіонального розміщення продуктивних сил. • Сутність механізму реалізації державної регіональної політики. • Організаційно-правова база реалізації регіональної економічної політики. • Що таке ключові елементи механізму реалізації регіональної економічної політики? 	5/10	<p>1. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : [підручник] / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – С. 55-77.</p> <p>2. Заблоцький Б.Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 115-156.</p> <p>3. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] /О. І. Ковтун. – Львів : "Новий Світ-2000", 2006. – С. 304-322.</p> <p>4. Манів З. О. Регіональна економіка : [навч. посібник] / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів : „Магнолія 2006”, 2007. – С. 110-127.</p> <p>5. Манів З. О. Регіональна економіка : [навч. посібник] / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів : „Магнолія 2006”, 2007. – С. 110-127.</p> <p>6. Олійник Я. Б. Регіональна економіка : [навч. посібник] / Я. Б. Олійник, С. П. Запотоцький, О. Ю. Кононенко, А. Л. Мельничук, В. Ф. Пасько; за ред. Я. Б. Олійника. – К. : КНТ, Видавець Фурса С. Я., 2007. – С. 302-359.</p> <p>7. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [підручник] / С. І. Дорогунцов, Т. А. Заяць, Ю. І. Пітюренко та ін.; за ред. д.е.н., проф., чл.-кор. НАН України С. І. Дорогунцова. – К. : КНЕУ, 2007. – С.881-904.</p> <p>8. Швайка Л. А. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / Л. А. Швайка. – К. : Знання, 2006. – С.369-388.</p>
5.	<p>Механізм реалізації регіональної економічної політики</p> <ul style="list-style-type: none"> • Що таке міжрегіональне співробітництво? 	4/10	<p>1. Зінь Е. А. Регіональна економіка : [підручник] / Е. А. Зінь. – К. : "ВД "Професіонал", 2007. – С. 377-410.</p> <p>2. Олійник Я. Б. Регіональна економіка : [навч. посібник] / Я. Б. Олійник,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Основні фактори організації прикордонного співробітництва. • Основні принципи управління державною регіональною економікою. • Система управління комунальним сектором регіональної економіки. 		<p>С. П. Запотоцький, О. Ю. Кононенко, А. Л. Мельничук, В. Ф. Пасько; за ред. Я. Б. Олійника. – К. : КНТ, Видавець Фурса С. Я., 2007. – С. 385-420.</p> <p>3. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [підручник] / С. І. Дорогунцов, Т. А. Заяць, Ю. І. Пітюренко та ін.; за ред. д.е.н., проф., чл.-кор. НАН України С. І. Дорогунцова. – К. : КНЕУ, 2007. – С.931-973.</p> <p>4. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: [навч. посіб.] / Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 672 с.</p> <p>5. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] /О. І. Ковтун. – Львів : "Новий Світ-2000", 2006. – С. 287-303.</p>
1	2	3	4
6.	<p>Чинники регіонального розвитку</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сутність понять "господарський комплекс" країни, "економічний простір". • Що таке структура економіки України? • Характеристика основних рис господарського комплексу України. • В чому полягають регіональні особливості галузевої структури економіки. • Особливості реструктуризації регіональної економіки в умовах ринку. • Основні групи факторів впливу на процес реструктуризації економіки. • Кількісна і якісна оцінка природних ресурсів і природних умов. • Характеристика природно-ресурсного потенціалу економічних районів. • Роль населення у розвитку господарського комплексу країни та її регіонів. • Чисельність, територіальне розміщення і особливості відтворення населення. • Міграція населення, види міграцій. • Міське і сільське населення. • Трудові ресурси та ринок праці. • Державна політика зайнятості. • Сутність і структура міжгалузевих комплексів. • Інтеграційні процеси. Необхідність структурної трансформації економіки країни. 	5/ 10	<p>1. Заблоцький Б.Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 205-209.</p> <p>2. Зінь Е. А. Регіональна економіка : [підручник] / Е. А. Зінь. – К. : "ВД "Професіонал", 2007. – С. 136-271; 61-135.</p> <p>3. Манів З. О. Регіональна економіка : [навч. посібник] / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів : „Магнолія 2006”, 2007. – С. 156-180.</p> <p>4. Олійник Я. Б. Регіональна економіка : [навч. посібник] / Я. Б. Олійник, С. П. Запотоцький, О. Ю. Кононенко, А. Л. Мельничук, В. Ф. Пасько; за ред. Я. Б. Олійника. – К. : КНТ, Видавець Фурса С. Я., 2007. – С. 100-111.</p> <p>5. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [підручник] / С. І. Дорогунцов, Т. А. Заяць, Ю. І. Пітюренко та ін.; за ред. д.е.н., проф., чл.-кор. НАН України С. І. Дорогунцова. – К. : КНЕУ, 2007. – С.221-620.</p>
7.	<p>Управління розвитком регіональних економічних систем</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сутність поняття управляюча система 		<p>1. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] /О. І. Ковтун. – Львів : "Новий Світ-2000", 2006. – 432 с.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Функції та завдання регіонального управління управління • Об'єкти та суб'єкти регіонального управління • Економічні, адміністративні та правові методи управління 		2. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : [підручник] / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – 398 с.
8.	<p>Фактори сталого розвитку продуктивних сил регіону.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основи сталого регіонального економічного розвитку. • Зміст поняття сталого розвитку. • Підходи до розуміння поняття сталого розвитку. • Напрями та інструментарій розв'язання проблем сталого розвитку. Показники та індикатори сталого регіонального розвитку. 		<p>1. Данилишин Б. М. Економіка природокористування : [підручник] / Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, В. А. Голян. – К. : "Кондор", 2009. – С. 29-46.</p> <p>2. Заблоцький Б.Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 384-429.</p> <p>3. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку : [монографія] / за ред. З.С. Варналія. - К.: Знання України, 2005. - 498 с.</p> <p>Олійник Я. Б. Регіональна економіка : [навч. посібник] / Я. Б. Олійник, С. П. Запотоцький, О. Ю. Кононенко, А. Л. Мельничук, В. Ф. Пасько; за ред. Я. Б. Олійника. – К. : КНТ, Видавець Фурса С. Я., 2007. – С. 421-431.</p>
9.	<p>Забезпечення сталого розвитку регіональної економічної системи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Фактори сталого розвитку продуктивних сил регіону • Сутність поняття та основи сталого регіонального економічного розвитку. • Напрями та інструментарій розв'язання проблем сталого розвитку. • Показники та індикатори сталого регіонального розвитку. • Специфіка регіональних програм сталого розвитку. 	4/ 10	<p>4. Данилишин Б. М. Економіка природокористування : [підручник] / Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, В. А. Голян. – К. : "Кондор", 2009. – С. 29-46.</p> <p>5. Заблоцький Б.Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 384-429.</p> <p>6. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку : [монографія] / за ред. З.С. Варналія. - К.: Знання України, 2005. - 498 с.</p> <p>Олійник Я. Б. Регіональна економіка : [навч. посібник] / Я. Б. Олійник, С. П. Запотоцький, О. Ю. Кононенко, А. Л. Мельничук, В. Ф. Пасько; за ред. Я. Б. Олійника. – К. : КНТ, Видавець Фурса С. Я., 2007. – С. 421-431.</p>
1	2	3	4
Змістовий модуль 2 „Екологія”			
10.	<p>Наукові засади раціонального природокористування.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні економічні принципи природокористування. • Еколого-економічні засади раціонального природокористування. • Вторинні ресурси і ресурсозберігаючі технології. • Платежі за забруднення довкілля. • У чому полягає комплексна переробка сировини? • Вторинні енергоресурси і методи їх використання. 	4/ 10	<p>1. Голіков А. П. Регіональна економіка та природокористування : [навч. посіб.] / А. П. Голіков, О. Г. Дейнека, Л. О. Позднякова, П. О. Черномаз. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – С. 163-198.</p> <p>2. Герасимчук З. В. Трансформація інституціонального механізму природокористування в умовах глобалізації : екологічні імперативи та системні суперечності : [монографія] / З. В. Герасимчук, І. М. Вахович, В. А. Голян, А. О. Олексюк. – Луцьк : Надстир'я, 2006. – С. 5-54.</p> <p>3. Данилишин Б. М. Економіка природокористування : [підручник] / Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, В. А. Голян. – К. : "Кондор", 2009. – С. 10-28; 205-225.</p> <p>4. Заблоцький Б.Ф. Регіональна еконо-</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • У чому полягає раціональне використання природних ресурсів? • Якими є перспективні напрями раціонального природокористування? 		<p>міка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 430-435.</p> <p>5. Манів З. О. Регіональна економіка : [навч. посібник] / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів : „Магнолія 2006”, 2007. – С. 469-487.</p> <p>6. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням : [підручник] / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника та к.е.н., проф. М. К. Шапочки. – Суми: ВТД "Університетська книга", 2007. – С. 232-249; 458-515.</p>
11.	<p>Екологічний моніторинг і система екологічної інформації.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Які види забруднення навколишнього природного середовища? • Дайте визначення забруднення навколишнього природного середовища. • Які найпоширеніші забрудники атмосферного повітря ви знаєте і якої шкоди вони завдають здоров'ю людини? • В чому полягає сутність екологічного моніторингу? • В чому полягають екологічні права і обов'язки громадян України? • Які види правопорушень з питань охорони навколишнього природного середовища? • Основні служби, які регулюють і здійснюють моніторинг за охороною навколишнього природного середовища. 	4/10	<p>1. Данилишин Б. М. Економіка природокористування : [підручник] / Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, В. А. Голян. – К. : "Кондор", 2009. – С. 301-320.</p> <p>2. Екологічне управління : [підручник] / В. Я. Шевчук, Ю. М. Саталкін, Г. О. Білявський та ін.. – К. : Либідь, 2004. – С. 360-400.</p> <p>3. Заблоцький Б.Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 436-456.</p> <p>4. Манів З. О. Регіональна економіка : [навч. посібник] / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів : „Магнолія 2006”, 2007. – С. 488-513.</p> <p>5. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням : [підручник] / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника та к.е.н., проф. М. К. Шапочки. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2007. – С. 204-231.</p>
1	2	3	4
12.	<p>Економічний механізм природокористування та охорони навколишнього середовища.</p> <ul style="list-style-type: none"> • У чому полягає економічний механізм управління природоохоронною діяльністю? • Які основні функції регіонального управління екологічною безпекою навколишнього середовища? • У чому полягає міжнародне співробітництво у галузі охорони навколишнього природного середовища? • Хто є учасниками екологічної оцінки суб'єктів господарювання? 	5/10	<p>1. Данилишин Б. М. Економіка природокористування : [підручник] / Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, В. А. Голян. – К. : "Кондор", 2009. – С. 131-204.</p> <p>2. Заблоцький Б.Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 442-445.</p> <p>3. Манів З. О. Регіональна економіка : [навч. посібник] / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів : „Магнолія 2006”, 2007. – С. 514-533.</p> <p>4. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням : [підручник] / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника та к.е.н., проф. М. К. Шапочки. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2007. – С. 458-515.</p>

13.	<p>Економічна і соціальна ефективність природоохоронної діяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Як впливає ресурсозбереження на підвищення ефективності виробництва? • Основні завдання Державної програми охорони навколишнього природного середовища. • Охарактеризуйте стратегічні напрями розвитку видів економічної діяльності і забезпечення охорони ресурсного потенціалу. • Визначте основні завдання збалансованого використання та відновлення природних ресурсів: земельних, водних, атмосферного повітря, корисних копалин, флори і фауни тощо. 	5/ 10	<p>1. Данилишин Б. М. Економіка природокористування : [підручник] / Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, В. А. Голян. – К. : "Кондор", 2009. – С. 205-225; 402-406.</p> <p>2. Заблоцький Б. Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 446-450.</p> <p>3. Манів З. О. Регіональна економіка : [навч. посібник] / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів : „Магнолія 2006”, 2007. – С. 534-557.</p> <p>4. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням : [підручник] / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника та к.е.н., проф. М. К. Шапочки. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2007. – С. 370-389.</p>
14.	<p>Світовий досвід і міжнародне співробітництво у сфері охорони довкілля</p> <ul style="list-style-type: none"> • Екологічна політика України і міжнародна співпраця. • Програма дій "Порядок денний на XXI століття" (Ріо-де-Жанейро, 1992 р.). • Міжнародні конвенції з питань охорони довкілля. • Рамкова конвенція про охорону та сталий розвиток Карпат. • Екологічна освіта, наука, зв'язки з громадськістю. 	5/ 10	<p>1. Величко О. М. Основи екології та моніторинг довкілля : [навч. посіб.] / О. М. Величко, М. Гало, І. І. Дудич, Ю. О. Шпенник. – Ужгород : Вид-во УжНУ, 2001. – 285 с.</p> <p>2. Данилишин Б. М. Економіка природокористування : [підручник] / Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, В. А. Голян. – К. : "Кондор", 2009. – С. 398-401; 410-436.</p> <p>3. Заблоцький Б. Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – С. 451-456.</p>
	Всього годин:	76/ 180	

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання (далі ІНДЗ) необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни «Регіональна економіка». ІНДЗ дозволяє студентам опанувати необхідні практичні навички при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних з темою ІНДЗ.

ІНДЗ студенти виконують самостійно протягом вивчення дисципліни «Регіональна економіка» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Під час вивчення дисципліни студенти виконують одну ІНДЗ у вигляді розв'язання практичної ситуаційної задачі, умови до виконання якої студент отримує від викладача в індивідуальному консультаційному характері.

8. Методи навчання

Відповідно положенням вищої школи і навчальних планів та стандарту академії по управлінню якістю підготовки спеціалістів, основними формами навчання дисципліни є:

читання лекцій, проведення семінарських (практичних) занять, самостійна та наукова робота студентів, виконання ІНДЗ.

Основним методом навчання дисципліни "Регіональна економіка" є:

- лекції направлені на систематичне, наукове і послідовне викладення навчального матеріалу;
- семінарські (практичні) заняття орієнтовані на закріплення теоретичних знань по дисципліні і отримання практичних навичок;
- самостійна робота студентів полягає в опрацюванні матеріалу лекцій, а також в підготовці до виконання контрольних робіт, підготовки до підсумкового контролю з модулів;
- наукова робота студентів здійснюється шляхом підготовки до іспитів та виступи на наукових студентських конференціях.

Методика вивчення предмету заснована на поєднанні теоретичного і практичного навчання з використанням різних форм закріплення вивченого матеріалу:

- експрес – опитування;
- перевірка виконання домашніх завдань;
- виконання завдань практичного спрямування;
- розв'язок ситуаційних задач;
- написання контрольних робіт;
- тестування.

9. Методи контролю

Поточний контроль знань, умінь та практичних навичок студента здійснюється на підставі:

1. Систематичності та активності роботи на заняттях.

Систематичність та активність оцінюється за 10-ти бальною шкалою (0,1,2...10). За кожне відвідане заняття студент отримує 0,625 бала. Якщо студент відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

2. Виконання індивідуальної та самостійної роботи студентів полягає в опануванні теоретичного матеріалу тем дисципліни та виконанні практичних завдань. Як засіб контролю застосовується: усне опитування, участь в обговоренні дискусійних питань і експрес-контроль.

Виконання індивідуальної та самостійної роботи оцінюється:

За 10-ти бальною шкалою (0,1,2...10). За кожне практичне заняття студент отримує від 0 до 2,5 балів.

3. Виконання контрольної роботи (дві за семестр). Кожна контрольна робота складається із тестових завдань та оцінюється від 0 до 10 балів.

4. Модульного контролю. Після виконання змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді тестування (письмового або за допомогою комп'ютерів). Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості. Кожен модульний контроль оцінюється у межах від 0 до 60 балів. Загальна кількість балів складається із середнього арифметичного балу.

Студент, який в результаті поточного оцінювання за модулем отримав більше 50 балів, має право не складати іспит з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати іспит.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше 50 балів зобов'язаний складати залік з дисципліни. У разі, коли студент під час іспиту оцінений менш ніж 50 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Сума
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	100
5	5	10	10	5	10	5	10	5	5	10	10	5	5	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Кількість набраних балів	Оцінка за 4-х бальною шкалою
A	90 - 100	відмінно
B	82- 89	добре
C	74 - 81	
D	64 - 73	задовільно
E	60 - 63	
FX	35 - 59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	0 - 34	неприйнятно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни охоплює:

- підручники та посібники, зазначені у списку літератури,
- роздатковий матеріал на практичних заняттях,
- нормативні документи,
- інтернет-ресурси.

12. Рекомендована література

Основна

3. Базилевич В. Д. Ринкова економіка : основні поняття і категорії : [навч. посіб.] / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич. – К. : Знання, 2006. – 263 с.
4. Величко О. М. Основи екології та моніторинг довкілля : [навч. посіб.] / О. М. Величко, М. Гало, І. І. Дудич, Ю. О. Шпенник. – Ужгород : Вид-во УжНУ, 2001. – 285 с.
5. Герасимчук З. В. Теоретичні та прикладні засади прогнозування стійкого розвитку регіону : [монографія] / З. В. Герасимчук, І. С. Кондіус. – Луцьк : Надстир'я, 2010. – 412 с.
6. Герасимчук З. В. Конкурентоспроможність регіону : теорія, методологія, практика : [монографія] / З. В. Герасимчук, Л. Л. Ковальська. – Луцьк : Надстир'я, 2008. – 243 с.
7. Герасимчук З. В. Трансформація інституціонального механізму природокористування в умовах глобалізації : екологічні імперативи та системні суперечності : [монографія] / З. В. Герасимчук, І. М. Вахович, В. А. Голян, А. О. Олексюк. – Луцьк : Надстир'я, 2006. – 228 с.
8. Голяков А. П. Регіональна економіка та природокористування : [навч. посіб.] / А. П. Голяков, О. Г. Дейнека, Л. О. Позднякова, П. О. Черномаз. – К. : Центр учлбгвої літератури, 2011. – 352 с.
9. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : [підручник] / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – 398 с.
10. Данилишин Б. М. Економіка природокористування : [підручник] / Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, В. А. Голян. – К. : "Кондор", 2009. – 465 с.
11. Долішній М. І. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [навч. посіб.] / М. І. Долішній, Ю. І. Стадницький, А. Г. Загородній, О. Е. Товкан. – Львів: Національний

- університет „Львівська політехніка” (Інформаційно-видавничий центр „ІНТЕЛЕКТ+” Інституту післядипломної освіти), „Інтелект-Захід”, 2003. – 256 с.
12. Долішній М.І. Регіональна політика на рубежі ХХ-ХХІ століть: нові пріоритети / М. І. Долішній. – К.: Наукова думка, 2006. - 512 с.
 13. Долішній М.І. Регіональна політика та механізми її реалізації / М.І.Долішній, С.М.Злупко, С.Й. Вовканич та ін. - К.: Наукова думка, 2003. - 504 с.
 14. Екологічне управління : [підручник] / В. Я. Шевчук, Ю. М. Саталкін, Г. О. Білявський та ін.. – К. : Либідь, 2004. – 432 с.
 15. Заболоцький Б.Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] / Б. Ф. Заболоцький. – Львів: „Новий світ-2000”, 2007. – 548 с.
 16. Зінь Е. А. Регіональна економіка : [підручник] / Е. А. Зінь. – К. : "ВД "Професіонал", 2007. – 528 с.
 17. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: [навч. посіб.] / Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 672 с.
 18. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] /О. І. Ковтун. – Львів : "Новий Світ-2000", 2006. – 432 с.
 19. Манів З. О. Регіональна економіка : [навч. посібник] / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів : „Магнолія 2006”, 2007. – 562 с.
 20. Мойсеєнко І. П. Інвестування : [навч. посіб.] І. П. Мойсеєнко. – К. : Знання, 2006. – 490 с.
 21. Олійник Я. Б. Регіональна економіка : [навч. посібник] / Я. Б. Олійник, С. П. Запотоцький, О. Ю. Кононенко, А. Л. Мельничук, В. Ф. Пасько; за ред. Я. Б. Олійника. – К. : КНТ, Видавець Фурса С. Я., 2007. – 444 с.
 22. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням : [підручник] /за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника та к.е.н., проф. М. К. Шапочки. – Сумип : ВТД "Університетська книга", 2007. – 759 с.
 23. Пехник А. В. Іноземні інвестиції в економіку України : [навч. посіб.] / А. В. Пехник. – К. : Знання, 2007. – 335 с.
 24. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку : [монографія] /за ред. З.С. Варналія. - К.: Знання України, 2005. - 498 с.
 25. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [підручник] / С. І. Дорогунцов, Т. А. Заяць, Ю. І. Пітюренко та ін.; за ред. д.е.н., проф., чл.-кор. НАН України С. І. Дорогунцова. – К. : КНЕУ, 2007. – 992 с.
 26. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [підручник]/за ред. В.В.Ковалевського, О.Л.Михайлюк, В.Ф.Семенова. – 7-е вид., стер. – К.: Знання, 2005. – 350 с.
 27. Розміщення продуктивних сил: [підручник] /В.В.Ковалевський., О.Л.Михайлюк., В.Ф.Семенов та ін.. - К.: Т-во „Знання”, КОО, 2001. – 353 с.
 28. Стеченко Д.М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: [навч. посіб.] / Д. М. Стеченко. - К.: Вікар, 2001.-377 с.
 29. Стратегія соціально – економічного розвитку Закарпаття до 2015 року. –Ужгород, 2007. - 40 с.
 30. Чернюк Л.Г. Економіка та розвиток регіонів (областей) України : [навч. посіб.] / Л. Г. Чернюк, Д. В. Клиновий. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 644 с.
 31. Чернюк Л.Г. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [навч. посіб. для дистанц. навчання] / Л. Г. Чернюк, Д. В. Клиновий. – К.: Ун-т „Україна”, 2004. – 245 с.
 32. Чернюк Л.Г. Розміщення продуктивних сил України. : [навч. посіб.] / Л. Г. Чернюк, Д. В. Клиновий. – Київ. ЦУЛ, 2002. – 470с.
 33. Швайка Л. А. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / Л. А. Швайка. – К. : Знання, 2006. 435 с.